

be, hogy kielégítse a technikai tudományok iránt már kora gyermekkor óta érzett erős vonzalmát. A műegyetemen élénk részt vett az ifjúság egyesületi és sportéletében s a Műegyetemi Sportrepülők és a Műegyetemi Atlétikai és Futball Club elnökévé választotta. A repülés, a motorsport, a különböző rekordteljesítmények a legnagyobb mértékben lekötötték vitéz Horthy István érdeklődését. A technikus pálya teljesen kielégítette ambícióját s műegyetemi tanulmányainak elvégzése után mint okleveles gépészmérnök hagyta el az egyetemet.

Az ifjú gépészmérnököt a csepeli gépgyár szerződtette műhelygyakorlatra. Itt hamarosan üzemvezető lesz s mint repülőgépkonstruktőr fejtett ki hasznos tevékenységet. Ekkor már határozottan kezd kibontakozni lelkében a repülés, mint élethivatás s a repülősport iránti nagy vonzalom. Minden szabad idejét a gyárban és pilóták között tölti.

A csepeli gépgyárban töltött hónapok után Amerikába utazott s mint egyszerű munkás dolgozott hosszabb ideig a Ford-műveknél, hogy megismerje az életnek ezt az oldalát is. 1930 őszén tért vissza Amerikából gazdag tapasztalatokkal. A kiváló szaktudású, világót látott és határtalan ambíciójú fiatal magyar mérnököt a Magyar Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak szerződtette s itt hamarosan helyettes vezérigazgatóvá lépett elő. Ebben az időben hosszabb nyugat-európai tanulmányi útát tett, majd Keletre utazott, járt Perzsiában, Törökországban, a balkáni államokban. 1939-ben a MÁVAG élére került s fiatalos temperamentumu lelkesedésével, nagy szakértelmével, legyőzhetetlen munkabírással tevékenysége ugrásszerű fejlődésnek indította a hatalmas állami üzemet. Munkatempójára, vállalkozó szellemére mi sem jellemzőbb, mint az ebben az időben lebonyolított rekordteljesítményű bombayi repülőút, amely a magyar aviatikának egyik legragyogóbb esücteljesítménye a mai napig s az is marad még hosszú időig. Egy nagy külföldi megrendelés letárgyalásáról volt szó, a dolog sürgős volt. Horthy István nem sokat habozott. Kicsiny, 100 lóerős repülőgépén, minden kíséret nélkül útnakindult India felé és rekordidő alatt megérkezett Bombay-be. Letárgyalta az üzleti ügyet, azután ismét a levegőbe emelkedett kis légi lélekvesztőjével s hazaindult Budapestre. Vállalkozása és útja valóságos istenki szerzés volt, de sikerrel és baj nélkül sikerült lebonyolítani.

Vitéz Horthy Istvánt 1940 júniusán a MÁV elnökévé nevezték ki. Rendkívüli időben nagy energiával és szaktudással vette kezébe a MÁV vezetését s minden törekvése az volt, hogy a MÁV meg tudjon felelni a vele szemben támasztott követelményeknek. Elnöki működésének idejére esett Erdély északi részeinek visszatérése s a Délvidék visszafoglalása. Ezek az országgyarapodások rendkívüli mértékben megnövelték a MÁV feladatait s csak az összes erőik lathatásával,

a képességek teljes kihasználása és koncentrálása mellett feleltethet meg a MÁV ezeknek a nagy feladatoknak. Vitéz Horthy István erélye, nagy munkabírása, fiatalos alkotókészsége átszűrte minden nehézségen az Államvasutak szervezését s mintaszerű tökéletességgel oldott meg minden feladatot.

1940 november 13-án Jász-Nagykun-Szolnok vármegye a felsőház tagjává választotta. Még ebben az évben megkapta a közélet terén kifejtett értékes és eredményes munkásságának jutalmául a Magyar Érdemrend Középkeresztjét a csillaggal. Ugyanebben az évben, április 27-én lépett házasságra Edelsheim Gyulai Ilona Mária grófnővel, gróf Edelsheim Gyulai Lipót földbirtokos leányával. Nászutjukat ugyanazon a kis sportrepülőgépen tették meg, amelyen vitéz Horthy István a bravúros bombayi repülést lebonyolította. Horthy István né méltó élettársának bizonyult a vakmerő és kockázatos vállalkozásokban határt nem ismerő férjéhez, gondolkodás nélkül követte férjét a kis repülőgépen a Földközi-tengeri gyönyörű nászutra. Ez a lelki hasonlóság és azonosság később is mindenben jelentkezett s ahol a nemzetért kellett áldozatot hozni, vagy jó példával kellett előljárni, mindenütt az első között volt vitéz Horthy Istvánné. Akkor, amikor férje a harcra ment, rövid idő múlva ide is követte s egy idő óta a keleti front egyik tábori kórházában teljesít szolgálatot.

A boldog házasságot ez év január 17-én az Isten fiúgyermekkel áldotta meg. A gyermek édesapja nevét viseli. A sors nem adta meg neki, hogy édesapját ismerhesse is.

Életének szegedi időszaka

Vitéz Horthy István a legbátrabb és letehetségesebb magyar pilóták egyike volt. Mint már említettük, műegyetemi hallgató korában kezdett először érdeklődni a repülősport iránt s az aviatika rövidesen legkedvesebb szórakozása lett. 1926 nyarán katonai szolgálatra vonult be a légi erőkhöz, hogy önkéntesi évet it szolgálja le. A trianoni bilincsekben vergődő magyar honvédelem ebben az időben éltető fegyverneme volt a repülés s a kiképzés titokban folyt a különböző repülőtereken. Ebben az időben hosszabb időt töltött Horthy István a szegedi repülőkeretnél. A társadalmi érintkezésben behizelgően közvetlen fiatal pilóta szegedi körökben a legnagyobb szimpátiát vívta ki maga iránt. Bajtársai rajongásig szerették, barátai elragadtatással beszélték róla s ma is nagyon sokan vannak Szegeden, akik életük egyik legszebb emlékei közé sorolhatják vitéz Horthy István kitünető barátságát.

1927 októberig szolgált a légi erőknél, ahol megszerezte a különböző repülő fokozatokat. 1929-ben lett repülőfőhadnagy, azonban ezután is rendszeresen vonult be csapattestéhez fegyvergyakorlatra. 1938 szeptemberében, majd 1939 márciusában és augusztusában, a légierő mozgósításakor minden esetben rendszeres szolgálat teljesítésére vonult be vadászszázadokhoz.

A katonai repülés mellett odaadó lelkesedéssel és szeretettel fog-

lalkozott polgári életpályájának kerekéi között is a repülés ügyével. 1938-ban a Magyar Aero Szövetség elnökévé választja, 1939-ben pedig a Horthy Miklós Nemzeti Repülő-

A Kormányzóhelyettes halálhíre Szegeden

(A Délmagyarország munkatársától) A Kormányzóhelyettes halálának döbbenetes híre esütörtökön, Szent István ünnepén a déli órákban futótüzként terjedt el Szegeden. Az ünnepi korzó a Széchenyi-téren szinte pillanatok alatt megdermedt, senki sem akarta elhinni a lesújtó hírt, az arcokra aggódalom ült ki s a Széchenyi-téren sétáló sokaság elborult hangulata minden beszédnél élénkebben fejezte ki a megdöbbenés és a gyász érzését. Az emberek egymáshoz fordultak tamaskodva, remélve azt, hogy talán valami szörnyű félreértésből keletkezett a tragédia híre, de a rádió híradásának föltanni egymásután oszlatták el az utolsó reményt is: a hír igaz, Magyarország kormányzóhelyettese hősi halált halt az orosz fronton. A korzó szinte percek alatt kiürült, könnyes szemekkel siettek háza az emberek s ezekben az órákban ahány rádió van Szegeden, az mind nyitva volt és be volt állítva Budapest I. hullámhosszára. A következő híradás háromnegyed 2-ös volt. A készülékek hirdették a könyörtelen és megváltozhatatlan valóságot: vitéz Horthy István nem él többé.

A nemzeti együttérzés ezekben a pillanatokban szakadt fel a legnagyobb erővel és legmélyebb megérződéssel a lelkekből, az első fájdalom keserves bánatában sirtak és zokogtak az emberek. Láttunk utcán rohanó síró asszonyokat, könnyes szemű férfiakat, úgy gyötörték az emberek, mint amikor a legkedvesebb hozzátartozójukat vesztik el. Mert ez volt mindnyájunknak vitéz Horthy István, várományosa rajongva szeretett édesapja, Kormányzó urunk székének s benne láttuk a jövő biztosítékát.

Az első rádióközlemények hírt adtak a belügyminiszter rendeletét is a gyülekezési és a szórakozási tilalomról. Vasárnap délutánra az összes mozik zsúfoltházu előadásokat vártak. Újszegeden futballmeccs készült, amelyre ezek és ezek készültek. A belügyminiszter rendelete alapján úgy a mozielőadások, mint a futballmeccs elmaradtak. A publikum egy része a gyászhir hatása alatt önként lemondott a szórakozásokról és sielt visszaváldítani a jegyét s csak kevesen voltak, akik nem voltak

alap elnöke lesz.

Ragyogó pályafutásának magyar baszkellő lendületét is repülőszölgálata közben bekövetkezett tragédia fejezte be.

tájékozva eléggé a helyzetről s a kezdési időpontokban megjelentek a mozik előtt, vagy a sportpályán. Pénteken reggelre a város összes középületein és a legtöbb magánházon felcserélte a nemzeti zászlót a fekete lobogó.

A városházán a péntek reggeli munka a gyász jegyében kezdődött. Felmerült a kérdés, hogy a belügyminiszteri rendelet vajjon érinti-e a ma délutánra összehívott rendkívüli közgyűlés megtartását s a helyzet alapos megvitatása után úgy döntöttek, hogy a közgyűlést megtartják annál is inkább, mert a törvényhatósági bizottság ezen az ülésen kívánja kifejezni a város mély gyászát. A közgyűlésen dr. Tukats Sándor főispán emlékezik meg napirend előtt a tragikus eseményről.

A német konzul részvétnyilvánítása

Erich Kampf német birodalmi konzul, a szegedi német konzulátus vezetője pénteken déln 12 órakor megjelent dr. Tukats Sándor főispánnál és a német birodalom valamint a saját maga mélyeséges részvétét fejezte ki a magyar nemzetet ért nagy veszteség, a Kormányzóhelyettes ur hősi halála felett.

Szeged részvéttávirata

A nemzetet ért mélyeséges gyász alkalmából Szeged város közönsége nevében dr. Tukats Sándor főispán és dr. Pálffy József polgármester pénteken délelőtt az alábbi szövegű részvéttáviratot intézték a Kormányzó ur kabinetirodájához:

»Magyarország Főméltósága Kormányzója kabinetirodájának, Váh, Budapest.

A nemzeti ellenforradalom városi mély megdöbbenéssel és szomorú lélekkel fogadta a gyászhirot, hogy a Kormányzóhelyettes Ur, Főméltósága a nemzet élethalálharcában az orosz fronton hősi halált halt. Hazánkat, Főméltósága Kormányzó Urunkat és családját ért lesújtó földalmas gyászbán Szeged sz. kir. város közönsége és saját nevünkben hódolattal és hűséges ragaszkodó tisztelettel fejezzük ki együttérző részvétünket.

Dr. Tukats Sándor főispán — dr. Pálffy József polgármester.

Dr. Telbisz István mélyen lesújtott szívvel, de Isten szent akarata előtt alázatosan meghajló lélekkel jelenti — rokonsága nevében is — drága jó Édesanyja

Özv. Telbisz Györgyné sz. Hónig Anna

1. hó 20-án este 8 órakor, életének 56. évében váratlanul történt gyászos elhunytát. Az engesztelő szentmiseáldozat 1. hó 22-én, szombaton d. e. 9 órakor lesz a fogadalmi templomban, a temetés pedig d. u. fél 4 órakor a belvárosi r. kat. temetőben.

R. i. p. Imádkozunk lelkiüdvéért.

Szeged, 1942 augusztus 21-én.

Különvillamos 6 órakor indul a Dugonics-térről.